Downloaded via the EU tax law app / web

Wydanie tymczasowe

WYROK TRYBUNA?U (druga izba)

z dnia 29 kwietnia 2021 r.(*)

Odes?anie prejudycjalne – Artyku? 63 TFUE – Swobodny przep?yw kapita?u – Podatek dochodowy – Dochody kapita?owe – Dochody uzyskane od przedsi?biorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery warto?ciowe (UCITS) b?d?cego rezydentem, utworzonego zgodnie z prawem zobowi?za? – Dochody uzyskane od UCITS z siedzib? w innym pa?stwie cz?onkowskim i utworzonego na podstawie statutu – Odmienne traktowanie – Artyku? 65 TFUE – Obiektywnie porównywalne sytuacje

W sprawie C?480/19

maj?cej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, z?o?ony przez Korkein hallinto-oikeus (najwy?szy s?d administracyjny, Finlandia) postanowieniem z dnia 19 czerwca 2019 r., które wp?yn??o do Trybuna?u w dniu 24 czerwca 2019 r., w post?powaniu wszcz?tym przez

E

przy udziale:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikö,

TRYBUNA? (druga izba),

w sk?adzie: A. Arabadjiev, prezes izby, A. Kumin, T. von Danwitz, P.G. Xuereb (sprawozdawca) i I. Ziemele, s?dziowie,

rzecznik generalny: G. Hogan,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzgl?dniaj?c pisemny etap post?powania,

rozwa?ywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu E – A. Leppänen, varatuomari,

– w imieniu rz?du fi?skiego – M. Pere, w charakterze pe?nomocnika,

– w imieniu Komisji Europejskiej – W. Roels i I. Koskinen, w charakterze pe?nomocników,

po zapoznaniu si? z opini? rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 19 listopada 2020 r.,

wydaje nast?puj?cy

Wyrok

1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wyk?adni art. 63 i

65 TFUE.

2 Wniosek ten zosta? z?o?ony w ramach post?powania wszcz?tego przez E w przedmiocie decyzji z dnia 10 listopada 2017 r. keskusverolautakunta (centralnej komisji podatkowej, Finlandia), w której uzna?a ona, ?e dochody uzyskane przez E od spó?ki inwestycyjnej o kapitale zmiennym (société d'investissement à capital variable, zwanej dalej „SICAV") prawa luksemburskiego powinny by? opodatkowane w Finlandii jako dochody z tytu?u zatrudnienia.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Zgodnie z motywem 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnosz?cych si? do przedsi?biorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery warto?ciowe (UCITS) (Dz.U. 2009, L 302, s. 32, zwanej dalej „dyrektyw? UCITS") celem tej dyrektywy jest zapewnienie wspólnych podstawowych zasad dotycz?cych udzielania zezwole?, nadzoru, struktury i dzia?alno?ci przedsi?biorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery warto?ciowe (UCITS) maj?cych swoj? siedzib? w pa?stwach cz?onkowskich oraz informacji, jakie s? one obowi?zane publikowa?.

4 Motyw 83 dyrektywy UCITS stanowi:

„Niniejsza dyrektywa nie powinna narusza? krajowych przepisów podatkowych, w tym ustale?, które mog? zosta? na?o?one przez pa?stwa cz?onkowskie w celu zapewnienia zgodno?ci z tymi przepisami na ich terytorium".

5 Artyku? 1 ust. 1–3 tej dyrektywy przewiduje:

„1. Niniejsz? dyrektyw? stosuje si? do [UCITS] maj?cych swe siedziby na terytorium pa?stw cz?onkowskich.

2. Do celów niniejszej dyrektywy oraz z zastrze?eniem przepisów art. 3, UCITS oznacza przedsi?biorstwo:

a) którego jedynym celem jest zbiorowe inwestowanie w zbywalne papiery warto?ciowe lub w inne p?ynne aktywa finansowe, okre?lone w art. 50 ust. 1, kapita?u pochodz?cego od obywateli i które dzia?aj? na zasadzie dywersyfikacji ryzyka; oraz

b) którego jednostki uczestnictwa s?, na ??danie ich posiadaczy, odkupywane lub umarzane bezpo?rednio lub po?rednio z aktywów tych przedsi?biorstw. Dzia?anie podj?te przez UCITS w celu zapewnienia, aby gie?dowa warto?? ich jednostek nie ró?ni?a si? w znaczny sposób od warto?ci netto aktywów na te jednostki, b?dzie uwa?ane za równoznaczne z takim odkupieniem lub umorzeniem jednostek.

Pa?stwa cz?onkowskie mog? zezwoli? na to, by UCITS sk?ada?o si? z kilku subfunduszy.

3. Przedsi?biorstwa, o których mowa w ust. 2, mog? by? utworzone zgodnie z prawem zobowi?za? (jako wspólne fundusze zarz?dzane przez spó?ki zarz?dzaj?ce), na podstawie prawa powierniczego (jako fundusze powiernicze), lub na podstawie statutu (jako spó?ki inwestycyjne).

[…]".

6 Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia

8 czerwca 2011 r. w sprawie zarz?dzaj?cych alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65 oraz rozporz?dze? (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. 2011, L 174, s. 1) przez alternatywne fundusze inwestycyjne rozumie si?:

„[…] przedsi?biorstwa zbiorowego inwestowania, w tym subfundusze takich przedsi?biorstw, które:

(i) pozyskuj? kapita? od wielu inwestorów z my?l? o inwestowaniu go zgodnie z okre?lon? polityk? inwestycyjn? z korzy?ci? dla tych inwestorów; oraz

(ii) nie potrzebuj? zezwolenia na mocy art. 5 dyrektywy [UCITS]".

Prawo fi?skie

7 Rozdzia? 1 § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 sijoitusrahastolaki (48/1999) [ustawy o funduszach inwestycyjnych (48/1999)] z dnia 29 stycznia 1999 r. ma nast?puj?ce brzmienie:

„Do celów niniejszej ustawy stosuje si? nast?puj?ce definicje:

dzia?alno?? inwestycyjna oznacza pozyskiwanie od obywateli ?rodków finansowych oraz inwestowanie takich ?rodków g?ównie w instrumenty finansowe lub nieruchomo?ci czy papiery warto?ciowe zwi?zane z nieruchomo?ciami lub w inne obiekty inwestycyjne, jak równie? zarz?dzanie funduszami inwestycyjnymi i funduszami specjalnymi oraz wprowadzanie do obrotu jednostek uczestnictwa funduszy […];

fundusze inwestycyjne oznaczaj? aktywa nabyte w ramach dzia?alno?ci funduszy inwestycyjnych i inwestowane zgodnie z przepisami obowi?zuj?cymi w Finlandii i zgodnie z rozdzia?em 11 tej samej ustawy, jak równie? zobowi?zania z nich wynikaj?ce […]".

8 Zgodnie z rozdzia?em 1 § 2 ust. 1 pkt 10 tej ustawy „przedsi?biorstwo zbiorowego inwestowania" oznacza przedsi?biorstwo, które uzyska?o w pa?stwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) innym ni? Republika Finlandii zezwolenie na prowadzenie dzia?alno?ci w zakresie inwestycji zbiorowych i które spe?nia wymogi dyrektywy UCITS na mocy ustawodawstwa pa?stwa, w którym ma siedzib?.

9 Paragraf 3 tuloverolaki (1535/1992) [ustawy o podatku dochodowym (1535/1992)] z dnia 30 grudnia 1992 r., zatytu?owany „Osoby prawne", ma nast?puj?ce brzmienie:

„Osobami prawnymi w rozumieniu tej ustawy s?:

[…]

4) spó?ki akcyjne, spó?dzielnie, kasy oszcz?dno?ciowe, fundusze inwestycyjne, uniwersytety, towarzystwa ubezpiecze? wzajemnych, magazyny zbo?owe, stowarzyszenia o celu niezarobkowym i stowarzyszenia prowadz?ce dzia?alno?? zarobkow?, fundacje i instytucje;

[…]".

10 Paragraf 20 ustawy o podatku dochodowym, zatytu?owany „Osoby prawne zwolnione z podatku dochodowego", przewiduje w akapicie pierwszym pkt 2 zwolnienie funduszy inwestycyjnych z podatku dochodowego.

11 Paragraf 32 tej ustawy, zatytu?owany „Dochody kapita?owe", stanowi:

„Za podlegaj?ce opodatkowaniu dochody kapita?owe uwa?a si? – zgodnie z poni?szymi szczegó?owymi przepisami – dochody z maj?tku, zyski z przekazania maj?tku oraz inne podobne

dochody, co do których mo?na przyj??, ?e zosta?y uzyskane z maj?tku. Dochody kapita?owe obejmuj? mi?dzy innymi dochody z odsetek, dochody z dywidend zgodnie z postanowieniami od § 33a do § 33d, dochody z czynszów, udzia?y w zyskach, dochody z polis ubezpieczeniowych na ?ycie, dochody kapita?owe z le?nictwa, z gruntów i zyski ze sprzeda?y. Dochody kapita?owe obejmuj? równie? udzia? w przychodach kapita?owych w formie wyp?acanych dochodów z dzia?alno?ci przedsi?biorstw, udzia?u w dochodach uczestnika konsorcjum oraz dochodów z hodowli reniferów”.

12 Paragraf 33a wspomnianej ustawy, zatytu?owany „Dywidendy wyp?acane przez spó?k? notowan? na gie?dzie”, ma nast?puj?ce brzmienie:

„85% dywidendy wyp?aconej przez spó?k? notowan? na gie?dzie stanowi dochody kapita?owe, a 15% – dochody niepodlegaj?ce opodatkowaniu.

Dywidendami pochodz?cymi od spó?ki notowanej na gie?dzie s? dywidendy pochodz?ce od spó?ki, której akcje w chwili podejmowania przez ni? decyzji o wyp?acie dywidend:

s? dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (748/2012) [ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (748/2012)];

s? dopuszczone do obrotu na innym rynku regulowanym i kontrolowanym przez organ publiczny spoza [EOG]; lub

s? dopuszczone do obrotu na wielostronnej platformie obrotu w rozumieniu ustawy [(748/2012)], pod warunkiem ?e akcja zosta?a dopuszczona do obrotu na wniosek spó?ki lub za jej zgod?.

Wyp?ata przez spó?k? notowan? na gie?dzie aktywów w rozumieniu rozdzia?u 13 § 1 ust. 1 osakeyhtiölaki (624/2006) [ustawy o spó?kach akcyjnych (624/2006)], pochodz?cych z rezerw ?rodków w?asnych, jest uwa?ana za dywidend? i podlega przepisom niniejszego paragrafu”.

13 Zgodnie z § 33b ustawy o podatku dochodowym, zatytu?owanym „Dywidendy wyp?acane przez spó?k? nienotowan? na gie?dzie”:

„25% dywidend wyp?acanych przez spó?k? nienotowan? na gie?dzie stanowi podlegaj?ce opodatkowaniu dochody kapita?owe, a 75% stanowi dochody niepodlegaj?ce opodatkowaniu, do kwoty odpowiadaj?cej rocznym dochodom na poziomie 8% obliczonym w oparciu o matematyczn? warto?? udzia?ów w roku podatkowym, która to warto?? ustalona jest w laki varojen arvostamisesta verotuksessa (1142/2005) [ustawie o wycenie aktywów do celów opodatkowania (1142/2005)]. W zakresie, w jakim kwota dywidend otrzymanych przez podatnika przekracza 150 000 EUR, 85% dywidend stanowi dochody kapita?owe, a 15% – dochody niepodlegaj?ce opodatkowaniu.

W odniesieniu do cz??ci przekraczaj?cej roczne dochody, o których mowa w ust. 1 powy?ej, 75% dywidend stanowi dochody z tytu?u zatrudnienia, a 25% – dochody niepodlegaj?ce opodatkowaniu.

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych przepisów dotycz?cych opodatkowania dywidend przewidzianych w niniejszej ustawie dywidenda stanowi dochody z tytu?u zatrudnienia, je?li zgodnie z postanowieniem umowy spó?ki, uchwa?y zgromadzenia ogólnego, umowy udzia?owców lub jakiejkolwiek innej umowy jej wyp?ata stanowi wynagrodzenie za wk?ad w formie pracy wniesiony przez beneficjenta dywidendy lub osob? nale??c? do jego kr?gu interesów. Dywidenda stanowi dochody osoby, która wnios?a wspomniany wk?ad w formie pracy.

[…]

Wyp?ata przez spó?k? nienotowan? na gie?dzie aktywów w rozumieniu rozdzia?u 13 § 1 ust. 1 ustawy (624/2006), pochodz?cych z rezerw ?rodków w?asnych, jest uwa?ana za dywidend? i podlega przepisom niniejszego paragrafu […]”.

14 Paragraf 33c ustawy o podatku dochodowym, zatytu?owany „Dywidendy wyp?acane przez podmiot zagraniczny”, ma nast?puj?ce brzmienie:

„Dywidendy otrzymane od podmiotów zagranicznych stanowi? dochody podlegaj?ce opodatkowaniu zgodnie z § 33a i § 33b tej ustawy, je?eli podmiot ten jest spó?k? w rozumieniu art. 2 [dyrektywy Rady 2011/96/UE z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania maj?cego zastosowanie w przypadku spó?ek dominuj?cych i spó?ek zale?nych ró?nych pa?stw cz?onkowskich (Dz.U. 2011, L 345, s. 8), zmienionej dyrektyw? Rady 2014/86/UE z dnia 8 lipca 2014 r. (Dz.U. 2014, L 219, s. 40)] […].

Dywidendy otrzymane od podmiotów zagranicznych innych ni? wymienione w ust. 1 stanowi? dochody podlegaj?ce opodatkowaniu zgodnie z przepisami § 33a i § 33b, je?eli podmiot ten jest zobowi?zany – bez mo?liwo?ci wyboru innej opcji i bez mo?liwo?ci zwolnienia – do zap?aty co najmniej 10-procentowego podatku od dochodu, z którego wyp?acono dywidend? oraz:

podmiot ten na podstawie przepisów podatkowych pa?stwa nale??cego do EOG ma siedzib? w tym pa?stwie, a ?adna umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania nie stanowi, ?e ma on siedzib? w pa?stwie nienale??cym do EOG; lub

w trakcie roku podatkowego obowi?zuje pomi?dzy pa?stwem siedziby tego podmiotu a Finlandi? umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, która ma zastosowanie do dywidend wyp?acanych przez ten podmiot.

Dywidendy otrzymane od podmiotów zagranicznych innych ni? wymienione w ust. 1 i 2 powy?ej stanowi? w pe?nej wysoko?ci dochody podlegaj?ce opodatkowaniu z tytu?u zatrudnienia.

[…]”.

Post?powanie g?ówne i pytanie prejudycjalne

15 E jest osob? fizyczn? zamieszka?? w Finlandii, która zainwestowa?a w subfundusz SICAV prawa luksemburskiego, stanowi?c? UCITS, utworzon? „na podstawie statutu (jako spó?ki inwestycyjne)” w rozumieniu art. 1 ust. 3 dyrektywy UCITS. Inwestycje E dotycz? tzw. udzia?ów w zyskach, w ramach których wygenerowane zyski s? corocznie wyp?acane przez t? SICAV inwestorom.

16 W dniu 20 czerwca 2017 r. E zwróci? si? do centralnej komisji podatkowej o wydanie interpretacji indywidualnej w przedmiocie traktowania pod wzgl?dem podatkowym zysku, który mia? zosta? mu wyp?acony przez odno?n? SICAV prawa luksemburskiego.

17 We wniosku tym E twierdzi?, ?e SICAV prawa luksemburskiego powinna by? traktowana jak fundusz inwestycyjny prawa fi?skiego, to znaczy UCITS utworzony „zgodnie z prawem zobowi?za? (jako wspólne fundusze zarz?dzane przez spó?ki zarz?dzaj?ce)”, w rozumieniu art. 1 ust. 3 dyrektywy UCITS. Jego zdaniem zysk wyp?acany przez tak? SICAV powinien by? opodatkowany w taki sam sposób jak zysk wyp?acany przez fundusze inwestycyjne prawa fi?skiego, to znaczy jako dochód kapita?owy na podstawie § 32 ustawy o podatku dochodowym. W tym wzgl?dzie E podkre?li? w szczególno?ci, ?e odno?na SICAV prawa luksemburskiego

prowadzi dzia?alno?? podobn? do dzia?alno?ci funduszy inwestycyjnych prawa fi?skiego i ?e zarz?dzanie tak? SICAV odpowiada zarz?dzaniu tymi funduszami.

18 W prawomocnej interpretacji indywidualnej z dnia 10 listopada 2017 r. centralna komisja podatkowa stwierdzi?a, ?e zgodnie z orzecznictwem krajowym, przy podejmowaniu decyzji w sprawie opodatkowania podatkiem dochodowym w Finlandii dochodu pochodz?cego od podmiotu maj?cego siedzib? w innym pa?stwie, nale?y wzi?? pod uwag? cechy funkcjonalne i prawne tego podmiotu w nawi?zaniu do porównywalnych podmiotów fi?skich.

19 Centralna komisja podatkowa uzna?a, ?e SICAV posiada cechy funkcjonalne fi?skiego funduszu inwestycyjnego, ale podobne ogólne cechy funkcjonalne mog? by? obserwowane na przyk?ad w ramach zbiorowego inwestowania w formie spó?ek akcyjnych. Centralna komisja podatkowa uzna?a, ?e odno?n? SICAV prawa luksemburskiego, w szczególno?ci ze wzgl?du na jej form? prawn?, mo?na obiektywnie uto?sami? z fi?sk? spó?k? akcyjn? prowadz?c? dzia?alno?? inwestycyjn?.

20 Zdaniem tej komisji wyp?acany przez rzeczon? SICAV zysk nale?y zatem uzna? za dywidend? i opodatkowa? jako dochód z tytu?u zatrudnienia na podstawie § 33c akapit trzeci ustawy o podatku dochodowym.

21 E wniós? do Korkein hallinto-oikeus (najwy?szego s?du administracyjnego, Finlandia) odwo?anie od decyzji centralnej komisji podatkowej, ??daj?c jej uchylenia. Przed s?dem tym E utrzymuje, ?e opodatkowanie zysku wyp?aconego przez odno?n? SICAV prawa luksemburskiego jako dochodu z tytu?u zatrudnienia, zgodnie ze wspomnianym § 33c akapit trzeci, jest wy?sze ni? opodatkowanie zysku wyp?aconego przez fundusz inwestycyjny prawa fi?skiego jako dochód kapita?owy, a zatem sprzeczne ze swobod? przep?ywu kapita?u, ustanowion? w art. 63 TFUE.

22 S?d odsy?aj?cy wyja?nia, ?e podatek dochodowy podlegaj?cy zap?acie od dochodów z tytu?u zatrudnienia mo?e wynosi? ponad 50%, podczas gdy w przypadku dochodów kapita?owych podatek ten wynosi jedynie 30% lub 34%, je?eli podlegaj?ca opodatkowaniu kwota przekracza 30 000 EUR. S?d ten dodaje, ?e w celu ustalenia charakteru dochodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym, na który sk?ada si? sporny zysk, nale?y ustali?, z jakim fi?skim podmiotem nale?y uto?sami? rzeczon? SICAV poprzez sprawdzenie, czy wyk?adnia oparta na formie prawnej podmiotu, taka jak wyk?adnia przyj?ta przez centraln? komisj? podatkow?, nie jest sprzeczna z art. 63 i 65 TFUE, oraz zastanawia si? w szczególno?ci, czy UCITS w ró?nych formach prawnych, utworzone zgodnie z dyrektyw? UCITS, powinny by? traktowane w ten sam sposób do celów opodatkowania zysków wyp?acanych inwestorom.

23 W tych okoliczno?ciach Korkein hallinto-oikeus (najwy?szy s?d administracyjny) postanowi? zawiesi? post?powanie i zwróci? si? do Trybuna?u z nast?puj?cym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy artyku?y 63 i 65 TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, i? stoj? one na przeszkodzie interpretacji przepisów krajowych, zgodnie z któr? dochód uzyskiwany przez osob? fizyczn? maj?c? miejsce zamieszkania w Finlandii od maj?cego siedzib? w innym pa?stwie cz?onkowskim […] [UCITS] utworzonego na podstawie statutu w rozumieniu dyrektywy [UCITS] […] w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym nie mog? by? zrównane z dochodami uzyskiwanymi od fi?skiego funduszu inwestycyjnego utworzonego zgodnie z prawem zobowi?za? w rozumieniu tej dyrektywy […] z tego wzgl?du, ?e forma prawna utworzonego w innym pa?stwie cz?onkowskim [UCITS] nie odpowiada strukturze prawnej krajowego funduszu inwestycyjnego?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

24 Poprzez pytanie prejudycjalne s?d odsy?aj?cy d??y w istocie do ustalenia, czy art. 63 i 65

TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e stoj? one na przeszkodzie praktyce podatkowej pa?stwa cz?onkowskiego, zgodnie z któr? – do celów opodatkowania podatkiem dochodowym osoby fizycznej maj?cej miejsce zamieszkania w tym pa?stwie cz?onkowskim – dochód uzyskany od UCITS utworzonego na podstawie statutu, maj?cego siedzib? w innym pa?stwie cz?onkowskim, nie jest zrównany z dochodem uzyskanym od UCITS z siedzib? w pierwszym pa?stwie cz?onkowskim z tego wzgl?du, ?e podmioty te nie maj? takiej samej formy prawnej.

25 Zgodnie z orzecznictwem Trybuna?u pa?stwa cz?onkowskie musz? wykonywa? swe kompetencje w dziedzinie podatków bezpo?rednich z poszanowaniem prawa Unii, a w szczególno?ci podstawowych swobód gwarantowanych traktatem FUE (zob. podobnie wyrok z dnia 18 czerwca 2019 r., Austria/Niemcy, C?591/17, EU:C:2019:504, pkt 56 i przytoczone tam orzecznictwo).

26 Artyku? 63 ust. 1 TFUE zakazuje w sposób ogólny ograniczeń w przep?ywie kapita?u pomi?dzy pa?stwami cz?onkowskimi (wyrok z dnia 16 wrze?nia 2020 r., Romenergo i Aris Capital, C?339/19, EU:C:2020:709, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo). Do ?rodków zakazanych w tym postanowieniu ze wzgl?du na to, ?e stanowi? ograniczenia w przep?ywie kapita?u, zaliczaj? si? ?rodki, które mog? zniech?ci? osoby nieb?d?ce rezydentami do dokonywania inwestycji w danym pa?stwie cz?onkowskim lub które mog? zniech?ci? rezydentów tego pa?stwa cz?onkowskiego do dokonywania inwestycji w innych pa?stwach (wyrok z dnia 30 kwietnia 2020 r., Société Générale, C?565/18, EU:C:2020:318, pkt 22).

27 W szczególno?ci odmienne traktowanie, je?eli prowadzi do mniej korzystnego traktowania dochodów rezydenta pa?stwa cz?onkowskiego, pochodz?cych z innego pa?stwa cz?onkowskiego, w stosunku do traktowania dochodów pochodz?cych z pierwszego pa?stwa cz?onkowskiego, mo?e zniech?ci? tego rezydenta do inwestowania kapita?u w innym pa?stwie cz?onkowskim (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 lutego 2011 r., Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen, C?436/08 i C?437/08, EU:C:2011:61, pkt 80; z dnia 24 listopada 2016 r., SECIL, C?464/14, EU:C:2016:896, pkt 50; a tak?e z dnia 20 wrze?nia 2018 r., EV, C?685/16, EU:C:2018:743, pkt 63).

28 Jednocze?nie, zgodnie z art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE, art. 63 TFUE nie narusza prawa pa?stw cz?onkowskich do stosowania odpowiednich przepisów ich prawa podatkowego traktuj?cych odmiennie podatników ze wzgl?du na ró?ne miejsce zamieszkania lub inwestowania kapita?u.

29 To postanowienie, stanowi?ce odst?pstwo od podstawowej zasady swobodnego przep?ywu kapita?u, musi by? przedmiotem ?cis?ej wyk?adni. Dlatego te? nie mo?na go interpretowa? w ten sposób, ?e wszelkie przepisy podatkowe przewiduj?ce odmienne traktowanie podatników ze wzgl?du na miejsce ich zamieszkania lub siedziby lub pa?stwo inwestowania ich kapita?u s? automatycznie zgodne z traktatem FUE. Odst?pstwo przewidziane w art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE samo jest bowiem ograniczone przez art. 65 ust. 3 TFUE, zgodnie z którym przepisy krajowe okre?lone w art. 65 ust. 1 TFUE „nie powinny stanowi? arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w swobodnym przep?ywie kapita?u i p?atno?ci w rozumieniu artyku?u 63 [TFUE]” (wyrok z dnia 21 czerwca 2018 r., Fidelity Funds i in., C?480/16, EU:C:2018:480, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

30 Trybuna? orzek? tak?e, ?e w zwi?zku z tym nale?y odró?ni? odmienne traktowanie, jakie dopuszcza art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE, od dyskryminacji zakazanej przez art. 65 ust. 3 TFUE. Otó?, aby krajowe przepisy podatkowe mo?na by?o uzna? za zgodne z postanowieniami traktatu dotycz?cymi swobodnego przep?ywu kapita?u, wynikaj?ce z nich odmienne traktowanie musi dotyczy? sytuacji, które nie s? obiektywnie porównywalne, lub musi by? uzasadnione nadrz?dnymi wzgl?dami interesu ogólnego (wyrok z dnia 30 kwietnia 2020 r., Société Générale, C?565/18, EU:C:2020:318, pkt 24).

31 Nale?y zatem zbada? najpierw istnienie odmiennego traktowania, nast?pnie ewentualn? porównywalno?? sytuacji, a wreszcie, w razie potrzeby, mo?liwo?? uzasadnienia odmiennego traktowania.

W przedmiocie istnienia odmiennego traktowania

32 Z postanowienia odsy?aj?cego wynika, ?e pytanie prejudycjalne zosta?o podniesione w ramach sporu dotycz?cego opodatkowania dochodu uzyskanego przez E od SICAV prawa luksemburskiego, czyli UCITS utworzonego na podstawie statutu w rozumieniu dyrektywy UCITS. Tymczasem w Finlandii UCITS obj?te zakresem dyrektywy UCITS s? tworzone zgodnie z prawem zobowi?za? i nie mog? by? utworzone na podstawie statutu.

33 E uwa?a, ?e dochód uzyskany od SICAV powinien by? opodatkowany tak jak dochód od UCITS prawa fi?skiego utworzonego zgodnie z prawem zobowi?za?. Centralna komisja podatkowa uwa?a natomiast, ?e w zakresie, w jakim SICAV – UCITS utworzone na podstawie statutu – jest podobna do spó?ki akcyjnej z siedzib? w Finlandii, uzyskany od niej dochód powinien by? traktowany jak dywidendy wyp?acane przez takie spó?ki.

34 Nale?y zatem zbada? w pierwszej kolejno?ci, czy traktuj?c dochód uzyskiwany od SICAV prawa luksemburskiego, której dotyczy post?powanie g?ówne, odmiennie od dochodu uzyskiwanego od UCITS prawa fi?skiego, ten pierwszy dochód podlega mniej korzystnemu traktowaniu z podatkowego punktu widzenia.

35 Zgodnie z § 32 ustawy o podatku dochodowym dochody kapita?owe obejmuj? dochody z maj?tku, zyski z przekazania maj?tku oraz inne podobne dochody, co do których mo?na przyj??, ?e zosta?y uzyskane z maj?tku. W?ród przyk?adowych dochodów kapita?owych wyra?nie wymienionych przez ustawodawc? fi?skiego w owym § 32 znajduj? si? zarówno udzia?y w zyskach wyp?acane przez UCITS, jak i dywidendy wyp?acane przez spó?ki akcyjne. Zgodnie z informacjami zawartymi we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dochody kapita?owe s? co do zasady opodatkowane w wysoko?ci 30% w odniesieniu do cz??ci tych dochodów, która nie przekracza 30 000 EUR, oraz w wysoko?ci 34% w odniesieniu do cz??ci tych dochodów, która przekracza t? kwot?.

36 Tymczasem, o ile udzia?y w zyskach wyp?acane przez UCITS prawa fi?skiego podlegaj? opodatkowaniu na poziomie odbiorcy jako dochody kapita?owe, o tyle dochody uzyskiwane od SICAV prawa luksemburskiego traktowane s? jako dywidendy wyp?acane przez podmiot maj?cy siedzib? w pa?stwie innym ni? Republika Finlandii w rozumieniu § 33c ustawy o podatku dochodowym i s? opodatkowane na mocy akapitu trzeciego tego przepisu jako dochody z tytu?u zatrudnienia wed?ug stawki progresywnej mog?cej osi?ga? 50%.

37 Takie odmienne traktowanie mo?e prowadzi? do mniej korzystnego traktowania dochodów uzyskiwanych od SICAV prawa luksemburskiego w porównaniu z traktowaniem dochodu uzyskiwanego od UCITS prawa fi?skiego.

38 W drugiej kolejno?ci nale?y stwierdzi?, ?e traktowanie pod wzgl?dem podatkowym dochodu uzyskanego przez E od SICAV prawa luksemburskiego, której dotyczy post?powanie g?ówne, ró?ni si? równie? od traktowania zastrze?onego dla dochodu uzyskanego od alternatywnych funduszy inwestycyjnych w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61, które nie s? obj?te zakresem dyrektywy UCITS i które maj? form? spó?ki akcyjnej. Jak wyja?ni? rz?d fi?ski w swojej odpowiedzi na pi?mie na zadane pytania, takie fundusze mog? by? tworzone zgodnie z prawem fi?skim.

39 Z akt sprawy, którymi dysponuje Trybuna?, wynika, ?e dochody spó?ek akcyjnych z siedzib? w Finlandii s? przedmiotem podwójnego opodatkowania, raz na poziomie spó?ki jako dochody spó?ek, a raz na poziomie odbiorcy jako dochody kapita?owe. W celu z?agodzenia skutków podwójnego opodatkowania ?rodki przewidziane w § 33a i 33b ustawy o podatku dochodowym reguluj? opodatkowanie na poziomie odbiorcy, w szczególno?ci poprzez zwolnienie cz??ci dochodów z podatku od dochodów kapita?owych.

40 W tym wzgl?dzie w odpowiedzi na pytania zadane przez Trybuna? rz?d fi?ski wyja?nia, ?e je?eli spó?ka akcyjna prowadzi dzia?alno?? inwestycyjn? podobn? do funduszy inwestycyjnych, to nie jest ona zwolniona z podatku, lecz normalnie podlega podatkowi dochodowemu od osób prawnych, a wyp?acane przez ni? zyski podlegaj? przepisom dotycz?cym opodatkowania dywidend, które opieraj? si? na cz??ciowym podwójnym opodatkowaniu.

41 Tymczasem, jak wynika z postanowienia odsy?aj?cego, nie jest tak w przypadku SICAV prawa luksemburskiego. Z postanowienia tego wynika bowiem, ?e zdaniem centralnej komisji podatkowej taka SICAV stanowi dla celów stosowania § 33c ustawy o podatku dochodowym podmiot, który nie jest obj?ty zakresem dyrektywy 2011/96, z pó?niejszymi zmianami, maj?cy siedzib? w innym pa?stwie cz?onkowskim EOG ni? Republika Finlandii, który podlega konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania i który nie jest zobowi?zany do zap?aty co najmniej 10% podatku od osi?gni?tych przez niego dochodów. Zatem ?rodki na szczeblu krajowym maj?ce na celu z?agodzenie podwójnego opodatkowania nie maj? zastosowania do uzyskanych od niego dochodów.

42 W tych okoliczno?ciach nale?y uzna?, ?e dochody uzyskane od SICAV prawa luksemburskiego, której dotyczy post?powanie g?ówne, przez odbiorc?, który jest rezydentem w Finlandii, s? traktowane mniej korzystnie ni? dochody uzyskane zarówno od spó?ek akcyjnych, jak i od UCITS prawa fi?skiego utworzonych zgodnie z prawem zobowi?za?.

43 To odmienne traktowanie mo?e zniech?ca? fi?skich rezydentów do dokonywania inwestycji w pa?stwach cz?onkowskich innych ni? Republika Finlandii i w ten sposób ogranicza? swobodny przep?yw kapita?u.

W przedmiocie istnienia obiektywnie porównywalnej sytuacji

44 Jak wynika z orzecznictwa przypomnianego w pkt 29 i 30 niniejszego wyroku, takie odmienne traktowanie jest dopuszczalne jedynie wtedy, gdy dotyczy ono sytuacji, które nie s? obiektywnie porównywalne.

45 Nale?y stwierdzi?, ?e SICAV prawa luksemburskiego, której dotyczy post?powanie g?ówne, i UCITS prawa fi?skiego s? dwoma rodzajami UCITS w rozumieniu dyrektywy UCITS.

46 Jak wynika z art. 1 ust. 1 dyrektywy UCITS, ich wy??cznym celem jest zbiorowe inwestowanie w zbywalne papiery warto?ciowe lub inne p?ynne aktywa finansowe kapita?u pochodz?cego od obywateli, dzia?aj? one na zasadzie podzia?u ryzyka, a ich jednostki

uczestnictwa s? na ??danie ich posiadaczy odkupywane lub umarzane bezpo?rednio lub po?rednio z aktywów tych przedsi?biorstw.

47 Jednak?e, jak zauwa?y? rzecznik generalny w pkt 45 opinii, kwalifikacja prawna niektórych sytuacji dla celów prawa handlowego niekoniecznie przek?ada si? na zastosowanie dla celów podatkowych. Nale?y zatem stwierdzi?, podobnie jak rz?d fi?ski, ?e sam fakt, i? UCITS b?d?ce rezydentami i UCITS nieb?d?ce rezydentami s? UCITS w rozumieniu dyrektywy UCITS, nie jest rozstrzygaj?cy dla uznania, ?e zachodzi porównywalno?? rozpatrywanych sytuacji.

48 Po pierwsze bowiem, dyrektywa ta nie dokona?a harmonizacji opodatkowania maj?cego zastosowanie do UCITS i do wyp?acanych przez nie zysków. W szczególno?ci z motywów 4 i 83 tej dyrektywy wynika, ?e o ile ustanawia ona wspólne podstawowe zasady dotycz?ce udzielania zezwole?, nadzoru, struktury i dzia?alno?ci oraz informacji, jakie s? zobowi?zane publikowa? UCITS, o tyle nie powinna ona narusza? krajowych przepisów podatkowych.

49 Po drugie, z orzecznictwa Trybuna?u wynika, ?e istnienie porównywalnego charakteru sytuacji transgranicznej i sytuacji wewn?trznej lub jego brak nale?y bada? z uwzgl?dnieniem celu realizowanego przez rozpatrywane przepisy krajowe, a tak?e przedmiotu i tre?ci tych przepisów, a przy ocenie, czy wynikaj?ca z rozpatrywanych przepisów prawnych ró?nica w traktowaniu odzwierciedla obiektywnie istniej?c? ró?nic? sytuacji, nale?y bra? pod uwag? tylko ustanowione w tych przepisach w?a?ciwe kryteria rozró?niaj?ce (wyrok z dnia 21 czerwca 2018 r., Fidelity Funds i in., C?480/16, EU:C:2018:480, pkt 50, 51 i przytoczone tam orzecznictwo).

50 W tym wzgl?dzie z odpowiedzi na pi?mie rz?du fi?skiego na pytania Trybuna?u, z zastrze?eniem weryfikacji przez s?d odsy?aj?cy, wynika, ?e cel traktowania pod wzgl?dem podatkowym dzia?alno?ci funduszy inwestycyjnych przewidziany w fi?skich przepisach podatkowych mo?e zosta? uznany za wprowadzenie jednolitego opodatkowania na poziomie inwestora. Przepisy dotycz?ce traktowania pod wzgl?dem podatkowym dywidend uzyskanych przez osoby fizyczne maj? z kolei na celu opodatkowanie dochodu spó?ki równie? na poziomie jej akcjonariuszy, przewiduj?c jednocze?nie z?agodzenie podwójnego opodatkowania tego dochodu.

51 Tymczasem w odniesieniu do takich celów wydaje si?, ?e SICAV prawa luksemburskiego znajduje si? w sytuacji obiektywnie porównywalnej z sytuacj? UCITS prawa fi?skiego. Jak wynika z akt sprawy, którymi dysponuje Trybuna? i z zastrze?eniem weryfikacji przez s?d odsy?aj?cy, te dwa podmioty s? zwolnione z podatku dochodowego, a wyp?acany przez nie zysk podlega opodatkowaniu wy??cznie na poziomie odbiorców.

52 Natomiast w odró?nieniu od UCITS prawa fi?skiego SICAV prawa luksemburskiego jest utworzona na podstawie statutu i z tego tytu?u jest zrównana ze spó?k? akcyjn?, od której uzyskane dochody s? opodatkowane zgodnie z § 33c akapit trzeci ustawy o podatku dochodowym.

53 Jednak?e nale?y równie? zauwa?y?, jak przypomniano w pkt 35 niniejszego wyroku, ?e w?ród przyk?adów dochodów kapita?owych wymienionych w § 32 ustawy o podatku dochodowym znajduj? si? zarówno udzia?y w zyskach wyp?acane przez UCITS, jak i dywidendy wyp?acane przez spó?ki akcyjne. W konsekwencji ustawodawca fi?ski nie wydaje si? uzale?nia? rozró?nienia pomi?dzy dochodami kapita?owymi a dochodami z tytu?u zatrudnienia od formy prawnej podmiotu, od którego s? one uzyskiwane, lecz przeciwnie, uzna? on, ?e zarówno zyski wyp?acane przez podmioty maj?ce form? umown?, jak i podmioty, które maj? form? statutow?, stanowi? dochody kapita?owe.

54 Wynika z tego, ?e statutowa forma SICAV prawa luksemburskiego nie stawia tego podmiotu w sytuacji odmiennej w stosunku do UCITS prawa fi?skiego, utworzonego zgodnie z prawem zobowi?za?, w odniesieniu do traktowania pod wzgl?dem podatkowym wyp?aconego zysku.

55 W konsekwencji – z zastrze?eniem weryfikacji przez s?d odsy?aj?cy – odmienne traktowanie odpowiednich dochodów uzyskanych od SICAV prawa luksemburskiego i UCITS prawa fi?skiego dotyczy obiektywnie porównywalnych sytuacji.

W przedmiocie istnienia nadrz?dnego wzgl?du interesu ogólnego

56 Nale?y przypomnie?, ?e zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybuna?u ograniczenie w swobodnym przep?ywie kapita?u mo?na dopu?ci? jedynie wtedy, gdy jest uzasadnione nadrz?dnymi wzgl?dami interesu ogólnego, gdy jest odpowiednie dla zagwarantowania realizacji zamierzonego przez nie celu i nie wykracza poza to, co jest niezb?dne do jego osi?gni?cia [zob. podobnie wyroki: z dnia 26 lutego 2019 r., X (spó?ki po?rednie z siedzib? w pa?stwach trzecich), C?135/17, EU:C:2019:136, pkt 70; a tak?e z dnia 30 stycznia 2020 r., Köln-Aktienfonds Deka, C?156/17, EU:C:2020:51, pkt 83 i przytoczone tam orzecznictwo].

57 Tymczasem w niniejszej sprawie wystarczy stwierdzi?, ?e rz?d fi?ski nie wskaza? takich wzgl?dów ani nie zosta?y one równie? przywo?ane przez s?d odsy?aj?cy.

58 W ?wietle ogó?u powy?szych rozwa?a? na przed?o?one pytanie nale?y odpowiedzie?, i? art. 63 i 65 TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e stoj? one na przeszkodzie praktyce podatkowej pa?stwa cz?onkowskiego, zgodnie z któr? – do celów opodatkowania podatkiem dochodowym osoby fizycznej maj?cej miejsce zamieszkania w tym pa?stwie cz?onkowskim – dochód uzyskany od UCITS utworzonego na podstawie statutu, maj?cego siedzib? w innym pa?stwie cz?onkowskim, nie jest zrównany z dochodem uzyskanym od UCITS z siedzib? w pierwszym pa?stwie cz?onkowskim z tego wzgl?du, ?e podmioty te nie maj? takiej samej formy prawnej.

W przedmiocie kosztów

59 Dla stron w post?powaniu g?ównym niniejsze post?powanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed s?dem odsy?aj?cym, do niego zatem nale?y rozstrzygni?cie o kosztach. Koszty poniesione w zwi?zku z przedstawieniem uwag Trybuna?owi, inne ni? koszty stron w post?powaniu g?ównym, nie podlegaj? zwrotowi.

Z powy?szych wzgl?dów Trybuna? (druga izba) orzeka, co nast?puje:

Artyku?y 63 i 65 TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e stoj? one na przeszkodzie praktyce podatkowej pa?stwa cz?onkowskiego, zgodnie z któr? – do celów opodatkowania podatkiem dochodowym osoby fizycznej maj?cej miejsce zamieszkania w tym pa?stwie cz?onkowskim – dochód uzyskany od przedsi?biorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery warto?ciowe (UCITS) utworzonego na podstawie statutu, maj?cego siedzib? w innym pa?stwie cz?onkowskim, nie jest zrównany z dochodem uzyskanym od UCITS z siedzib? w pierwszym pa?stwie cz?onkowskim z tego wzgl?du, ?e podmioty te nie maj? takiej samej formy prawnej.

Podpisy

* J?zyk post?powania: fi?ski.